

ልዩነታቸው ምን ላይ ነው?

በዚህ ዓመት በግንቦት ወር ለሚካሄደው ምርጫ አመልካቶች በኢህአዴግና ተቃዋሚ ድርጅቶች መካከል የተጀመረው ክርክር ተከታትሎ በኢህአዴግና ተቃዋሚዎች ያለው ልዩነቶች ምን ላይ መሆኑን ለመገንዘብ በቃሁኝ። ክርክሩን የተከታተለ ልዩነቱ ምን ላይ እንደሆነ ለመገንዘብ እንደቻለ እርግጠኛ ነኝ። ክርክሩ ብዙ ነገሮች ለማሳየት ችለዋል። የበኩሌን አመለካከት ልዩነታቸው ምን ላይ እንደሆነ ለመግለፅ ልሞክር። ስለ ክርክሩ አመልካቹ ብቻ አይደለም ስለ ኢህአዴግና ተቃዋሚዎቹ ሐሳብ ለመስጠት ለመመከር የፈለግኩት። ከምርጫው በፊት በተለያዩ አጋጣሚዎች የታዘብኩትም ጭምር ግምት ውስጥ በማስገባት ነው ልዩነታቸው ምን ላይ እንደሆነ ሐሳብዎን ለማስቀመጥ የተነሳሁት። ከዚህ በተጨማሪ አረጋጋይ በርህ ያመጣውን አዲሱ ወሬም የበኩሌን ሐሳብ ለማስቀመጥ እሞክራለሁ።

ያለኝን አስተያየት ከመስጠት በፊት ግን ለኢትዮጵያ ፊደሉና ቴሌቪዥን ለጀመሩት መልካም የድርጅቶችን ልዩነቶች ለሕዝብ የማስተዋወቅ ስራ ታላቅ ምስጋና ላቀብላቸው እወዳለሁ። እንዲሁም ለዓይጋ ፎረም (Aiga forum) ምስጋናዎን ይድረስ እላለሁ። የኢትዮጵያ ፊደሉና ቴሌቪዥንና ዓይጋ መልካም ስራ እየሰራቸዋል ናቸውና ቀጡልበት።

ክርክሩ ላይ ብዙ ነገሮችን እየዳሰሰ አልፏል። በተቃዋሚ ድርጅቶች መስረታዊ ችግሮች እንዳላቸው ክርክሩ እያሳየ መጥተዋል። ኢህአዴግ ኢትዮጵያን ለመምራት ዓቅም የላቸውም ብሎ ተቃዋሚዎቹን በተደጋጋሚ እንዲነግራቸው ሞክረዋል። አቶ ልደቱ ኢህአዴግ 17 ዓመታት በትግል ጊዜ አሳልፏቸዋል። እኛም 18 ዓመታት ፖለቲከኞች ሆነን ቆይተናል። ዓቅሙ አለን ብለዋል። ለአቶ ልደቱ ማስተካከያ ኢህአዴግ የ35 ዓመታት ልምድ ነው ያለው። ዕድሜ ወሳኝ ነው ለማለት አይደለም ለመግለፅ የሞከርኩት። ታሪክ ለመዛባት በትንሹ ስለሚጀምር አቶ ልደቱ ታሪክ ለማዛባት እየመኮሩ ነው ለማለት እንኳን ባልችል አባባላቸው ግን ታሪክን በማዛባት ቦታ ስላለው ለማስተካከል ብዩ ነው 35 ዓመታት ነው የኢህአዴግ የትግል ዘመን በማለት የአቶ ልደቱን አነጋገር ለማረም የመረጥኩት። ኢህአዴግ ኢትዮጵያን ለመምራት ዓቅም የላቸውም ሲል ምን ማለቱ ነው? በዕድሜ አልበሰላቸውም ማለቱ አይደለም። የድርጅታቸውን አመለካከት የድርጅታቸውን ዓላማ የድርጅታቸውን አጀንዳ ኢትዮጵያን ሊመራ አይችልም። ዓቅማቸው ኢትዮጵያን ለመገንባት ለማሳደግ ሳይሆን ኢትዮጵያን ለማፍረስ ኢትዮጵያን ለመበታተን የደሃ ደሃ ለማድረግ የሚያስችል ዓቅም ነው ያላቸው። ማለቱ ይመስለኛል ኢህአዴግ። የኢህአዴግ አባባል በፅኑ ትክክል ነው ብዬ እቀበላለሁ። ምክንያቶቹን ልግለፅ።

- 1) ኢህአዴግ የሐይድሮ ኢሌክትሪክ ግድቦች ለመስራት ባሰበበትና በጀመረበት ጊዜ ኢትዮጵያ የሐይድሮ ኢሌክትሪክ ግድብ መስራት አያስፈልጋትም ብለው የተቃወሙት የኢህአዴግ ተቃዋሚ ድርጅቶች ናቸው።

ይህንን አስተሳሰብ ያለው ድርጅት እንዴት ኢትዮጵያን ሊመራ ይችላል? አቶ ልደቱና ድርጅታቸው የ70 ዓመታት አርቆ እንደሚይስቡም ለመጥቀስ ሞክረዋል። የሰባት ዓመታት የኤሌክትሪክ ማመንጫ ስራ ጠቀሜታ ማየት ያልቻሉ እውነት የ70 ዓመታት የኢትዮጵያን ጥቅም ማየት ችለዋል ማለት ይሆን?

2) አቶ ልደቱ የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ የሱኳር በሽታ ነው የያዘው። ሲሉም ሰዎች ነበረ። የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ መታከም አይቻልም። ኢትዮጵያ ከደህነት መውጣት አትችልም የሚሉ አመለካከት ያላቸው ሰዎች ወይም ድርጅቶች እንዴት ኢትዮጵያን መምራት ይችላሉ?

3) በቅርብ በአጋጠመውን የዓለማችን የኢኮኖሚ መቃወስ ያደጉ ሃገሮች ያንን ቀውስ ለመቋቋም እድገትን በመቀነስ ነው ብለዋል። ኢህአዴግ ደግሞ ዕድገትን በመቀጠል ነው የኢትዮጵያ ኢኮኖሚያዊ ቀውስ ማስተካከል የሚቻለው በአለበት ወቅት፣ ተቃዋሚዎች ያደጉ ሃገሮች ያላደረጉት እንዴት ኢትዮጵያ ታደርገዋለች? ምን ዓይነት ፍልስፍና ነው ብሎ ያሾፉ ሓይሎች በሌላ አነጋገር ነገሮችንና ሁኔታዎችን በመገንዘብ ትክክለኛውን መፍትሔ እንኳን ልያመጡ የቀረበላቸውን መፍትሔ ለማየት የሚሳናቸው ሓይሎች እንዴት ሃገርን ልያስተዳድሩ ይችላሉ? ሶስቱ ነጥቦች የኢህ አዴግ ተቃዋሚ ድርጅቶች ኢትዮጵያን መምራት የማይችሉባቸው ከብዙ ምክንያቶች ጥቂቶቹ ናቸው።

አቶ ልደቱ የድሮ ስርዓት ናፋቂዎች ይለናል ኢህአዴግ። እኔ የድሮ ስርዓት አላውቀውም በታሪክ እንጂ። ብለዋል። የአፄ ሓይለስላሴ ስርዓት ላያውቁት ይችሉ ይሆናል አቶ ልደቱ። ኢህአዴግ የድሮ ስርዓት ናፋቂዎች ሲል የደርግም ስርዓት ጭምር ማለቱ አለመሆኑ በምን እንዳወቁ? የድሮን ስርዓት አቶ ልደቱ እንደሚያውቁት የዘነጉት አይመስለኝም። የዛን ስርዓት ናፋቂ ናቸው ማለት ይመስለኛል። የደርግ ስርዓት። በበኩሌ በዚህ የኢህአዴግ አባባል እስማማለሁኝ። የብሔር ብሔረ ሰብን እስከ መገንጠል የራስን መወሰን መብት አልቀበልም ሲሉ አቶ ልደቱና ድርጅታቸው የደርግ ስርዓት ስያራምደው የነበረውን የዓፈና ፕሮፖጋንዳ መድገም አይሆንም? የብሔር ብሔረሰቦችን መብት መረገጥ ሲኖር ብሔር ብሔረሰቦች ተቃውሞ ያመጣሉ። ተቃውሞ ስያመጡ ደግሞ ያ በስልጣን ያለውን ሓይል ጥያቄው ወይም ተቃውሞው ለማስታገስ ሓይል መጠቀሙን የግድ ይላል። ምናልባት ደርግ ከ19 ዓመታት በፊት ነበረ። ደርግ ላይመለስ ይችላል። በደርግ ወይንም ከደርግ በፊት የነበረውን የአገዛዝ ዘዴ ጭቆናና ጭፍጨፋ ግን ተመልሶ መምጣኑ የግድ ነው። እንድያውም በባሰ መልኩ። የኢ.ዴ.ፓና ሌሎች ድርጅቶች አካሄድም ያ የጭቆና ዘመን፣ ያ የዓፈና እና የጭፍጨፋ ዘመን እንድያውም በከፋ መልኩ እንዲመጣ የሚያደርግ አመለካከትና አካሄድ እያራመዱ ያሉት ድርጅቶች የድሮ ስርዓት ናፋቂዎችና ፈላጊዎች ካልተባሉ ታዲያ ምን ተብሎ ይጠሩ? ካለፉት ስርዓታትስ በምን ይለያሉ? በእርግጥ እነዛ የዛን ስርዓታት ሰዎች አይኖሩም። በአዲስ ትውልድ ግን ያ ስርዓት ይደገማል ማለት አይደለምን?

የፌዴራሊዝም አወቃቀር ኢህአዴግ እስካለ የሚሰራ። ኢህአዴግ ሲወድቅ አብሮት የሚወድቅ ነው። ሲሉም ሰምቻለህ አቶ ልደቱና ኢንጂነር ዘለቀ። ትክክል ነው አሁን ካሉት ድርጅቶች ስልጣን ላይ ቢመጡ። ያለውን የተጀመረውን አወቃቀር በምንም መልኩ አይኖርም። ለኢትዮጵያ መጥቀምና መምራት የሚችል ብቸኛው ድርጅት ኢህአዴግ ብቻ ስለሆነ ነው ያለውን አወቃቀር ኢህአዴግ እስካለ ብቻ የሚሰራው። ማንኛውም ድርጅት ኢትዮጵያን መጥቀም የሚችለው ባህሪውን መስረት በማድረግ ነው። አንደኛው ህዝብ ለማስደሰት የሌላው ህዝብ መብት በመርገጥ የሚሉ ድርጅቶች ኢትዮጵያን አይጠቅሙም ብቻ ሳይሆን ኢትዮጵያን በከፋ መልኩ እንድትበታተንና እንደ ሃገር እንዳትቀጥል የሚያደርግ አካሄድ ያላቸው ድርጅቶች ናቸው የኢህአዴግ ተቃዋሚ ድርጅቶች። ባህሪያቸው አይፈቅድላቸውምና።

ያለውን የፌዴራሊዝም አወቃቀር ኢህአዴግን ባይኖር ሊሰራ ይችላል ይሆናል። ብዩ አስባለሁኝ። ኢህአዴግን በልጦ ለኢትዮጵያ መምራት የሚችል ድርጅት ቢፈጠር ኢህአዴግ ኢትዮጵያን ለመገንባት የሔደውን ጉዞ መንገዱን እንዳለ ተቀብሎ ቢሔድበት አመቺ ይሆንለታል። አሁን የተጀመረውን የፌዴራሊዝም አወቃቀር ለኢትዮጵያ ዕድገትና ድህነትን ለመቅበር በአመቺ ሁኔታ እየፈጠረና ከግዜ ወደ ግዜ በይበልጥ ተጠቃሚው ህዝብ ለማገልገል በሚያመች ሁኔታ እየተዛመደ በመሔድ ላይ ያለውን አወቃቀር በመሆኑ ለኢትዮጵያ ጥቅም በቁርጠኝነት ከኢህአዴግ በላይ ሌላ ድርጅት ቢፈጠር በኢህአዴግ የተዘረጋውን የፌዴራሊዝም መዋቅር ለማፍረስ የሚፈልግበት ምንም ዓይነት ምክንያት ስለማይኖረው ወደ ኋላ ተመልሶ አወቃቀሩ ላይ ለማስተካከል ግዜ የሚያጠፋበት ሁኔታ አይገጥመውም። እንደ ኢ.ዴ.ፓ ወይም ብርሃን ዓይነት ድርጅቶች ኢህአዴግን አሸንፎ ኢትዮጵያን ቢረከቡ እንኳን የትም መድረስ አይችሉም ብቻ ሳይሆን። ኢትዮጵያን እጅጉን ወድኋላ ይመለስዋል። ኢትዮጵያ እንደ ሃገር ሆናም የምትቀጥልበት ምንም ዓይነት ዋስትና አይኖራትም።

እንደ አቶ ልደቱና ድርጅታቸው የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብት የሚነሳ አካሄድ ያለው ድርጅት ምን ግዜም ውድቀት ካልሆነ በስተቀር ሌላ የተሻለ ውጤት አይኖረውም። ሌላው የመብት ዓፈና እንይ ከአቶ ልደቱ አነጋገር። የጠ/ሚንስትሩ የግዜ ገደብ የለም ብለዋል። ኢህአዴግ በድርጅቱ ውስጥ የስራ ክፍፍል ስያደርግ ኢህአዴግ ይጠቅማል ባለው መንገድ እንጂ ከሌላ በመነሳት አይደለም። ማን ጠ/ሚኒስትር ይሁን? በሚለው ጉድይ ለኢህአዴግ የሚመለከት ጉዳይ ነው። አቶ ልደቱ ግን በኢህአዴግ የሚደረገውን የስራ ክፍፍል የኢህአዴግ ጉዳይ እያለ አቶ ልደቱ ከውጭ ሆነው ሊወስኑ በተደጋጋሚ ሞክረዋል። ምናልባት በድርጅታቸው ውስጥ ያንን ነገር ቢሞክሩት አይሻለም? አቶ ልደቱ በድርጅታቸው ውስጥ የሚኖረው የድርጅታቸው ሊቀ መንበር ለምን ያህል ዓመታት ማገልገል እንዳለበት ቢጨነቁ አይሻልም? ስለ ኢህአዴግ ከሚጨነቁ። ወይም የዓፈና ባህሪያቸው ይሆን እዛም እዛም የሚያዳርሳቸው?

አቶ ልደቱና ድርጅታቸው የብሔር ብሔረሰቦችን ጥያቄ አልተፈታም። ብለዋል። ከዛም በመነሳት ለነፃነት ጥያቄ ካነሱ ድርጅቶች አንድም ጥያቄውን የተወ የለም። ካለ ህወሓት በስተቀር ብለዋል። አሁንም አቶ ልደቱ ታሪክ እያዛቡ ነው ያሉት። ህወሓት ለመገንጠል የታገለ ድርጅት አልነበረም። ቢሔራዊ ጥያቄ ይዞ መነሳት መገንጠልን አያሳይም። ህወሓት መገንጠል ፍላጎቱ ቢሆን ኖሮ ማን ከለከለው? ለመሆኑ ብሔራዊ ጥያቄ ምን ማለት ነው? አቶ ልደቱና ድርጅታቸው ትርጉሙን በትክክል ያወቁት አይመስለኝም። ብሔራዊ ጥያቄ የሚመጣው በብሔሮች እኩልነት በማይኖርበት ጊዜ ነው። ኢህአዴግ የብሔር ጥያቄ ተመልሰዋል ሲል ማንኛውም ብሔር ብሔረሰብ በእኩልነት መብቱ ተጠብቆ እንዲኖር ችለዋል። አንዱም ብሔር በሌሎች ላይ ሆኖ የሚጨቁንበት ጊዜ አብቅተዋል። ማለቱ ነው። ለነፃነት ከተደራጁ አንዱም ጥያቄውን ያነሳ የለምስ ምን ማለት ነው? አቶ ልደቱና ኢ.ዴ.ፓ ኦነግን ለነፃነት የተደራጀ ሓይል ነው ማለት ይመስለኛል። የነፃነት ጥያቄ የሚመጣው ግን የተበደለ የተረገጠ የተጨቆነ ብሔር ወይም ብሔረሰብ ሲኖር ብቻ ነው። የነፃነት ጥያቄ አለ የብሔር ጥያቄ አሁንም አለ ካሉ አቶ ልደቱ ታዲያ ምነው የጨቋኙና ተጨቋኙ ብሔሮች አንድ ሁለት ምሳሌ አላቀረቡም? በተጨማሪም የሚነገር አብነት የላቸውም።

ኢንጂነር ዘለቀ ሁሉም የኢህአዴግ ተቃዋሚ ድርጅቶች ትክክል አይደለም ያሉትን ነገር እንዴት ኢህአዴግ አይቀበልም። ለማለት ሞክረዋል። በ1966 ዓ/ም የተፈጠሩ የፖለቲካ ድርጅቶች ኢህአፓ መኪሰን ሰደድ ኢ.ጫድ ኢድዩ ህወሓት ኦነግ ግግራት እነዚህ የተለያዩ ድርጅቶች የዛን ጊዜ የህዝቡን ጥያቄ ለመመለስ ለትግል ሲዘጋጁና ትግልን ሲጀምሩ የተከተሉት የትግል ስልትና ዓላማ የሁሉም የተለያዩ ነበረ። ህወሓት የሁሉም ድርጅቶች አካሄድ ስሕተት እንደሆነና ማስተካከል እንደሚገባው የበኩሉን አስተዋፆ ስያደርግ ለህወሓት አንድም የተቀበለው ድርጅት አልነበረም። ድርጅቶቹ ግን ብዙ ነበሩ። የተከተሉት ስልትና ስትራቴጂ የተዛባና ስሕተት ስለነበረ አሁን እንደ ታሪክ ይነሳሉ። ወይም አለን የሚሉ እንጂ እስከ አሁን ለኢትዮጵያ ምንም ዓይነት ስራ አልሰሩም። ታዲያ ብዛት መኖሩ ትክክለኛ ነገር ያስይዛልን? ብዙዎቹ ያሉትን ስሕተት እያለ ትክክል ነው ማለት ነበረበት ኢህአዴግ?

ኢንጂነር ዘለቀ ኢህአዴግ ከ18 ዓመታት በፊት ያወራው የነበረውን አሁንም እየደገመ ነው በማለት ሊተችቱት ሞክረዋል። ኢህአዴግ ከጅምሩ የተለያዩ አጀንዳዎች በየጊዜውና በየሁኔታው የሚለዋወጡ ዓላማዎች ይዞ አልተነሳም። በስትራቴጂ ይዞት የተነሳ ዓላማ በዚህ ጊዜ ይለወጣል ተብሎ የተያዘ አልነበረም። ኢህአዴግ ያንን ዓላማ ለማስፈፀም ለወደፊትም ይቀጥልበታል። በሚቀጥሉት ዓመታትም ኢህአዴግ እንደድሮው ይህንን ዓላማ አስመልክቶ ተመሳሳይ ወረውን ይቀጥላል። ከጅምሩ ለትግል ያበቃው ዓላማ በፈለገው ምክንያት ኢህአዴግ አይለውጥም። ሌላው የኢንጂነር ዘለቀ የተዛባ አመለካከት ኢህአዴግ 18 ዓመታት ሙሉ ያላደረገው እንዴት አሁን አደርጋለሁ ብሎ ይዋሻል? ብለዋል። ከ18 ዓመታት በፊት ኢትዮጵያ ምን ትመስል ነበር? በ18ቱ ዓመታትስ ኢትዮጵያ ምን ለውጥ አላት ብሎ መጀመርያ መታየት ያለበት ነገር ይመስለኛል። ኢትዮጵያ አሁን የደረሰችበት

ደረጃ የደረሰችው በኢህአዴግ አመራር እንጂ በሌላ ተአምር አለመሆኑ ማየት ያቃቃቸው ለምንድነው ኢንጂነር ዘለቀ? በፖለቲካ በኢኮኖሚ በማህበራዊና ሌሎች ጉዳዮች ኢትዮጵያ ወደፊት እየተራመደች ያለችው በኢህአዴግ አመራር መሆኑን እና ኢንጂነር ዘለቀ ሊክዱት ይችላሉ። ወደዱም ጠሉም ግን ሓቁ በምንም ተአምር ማንም ዓይነት ሓይል ሊደብቀው አይችልም።

አቶ ለገሰ ቢራቱ (ቅንጅት) ዓንቀፅ 39 ኤርትራን ለማስገንጠልና ኢትዮጵያ የዓሰብ ወደብ እንዳይኖራት ለማድረግ ነው ኢህአዴግ ይህንን ሁኔታ የፈጠረው ብለዋል። እኔ አሁን በጣም እየገረመኝ መጥተዋል። እስከ አሁን ሁሉም ተቃዋሚ ድርጅቶች አንድ አዲስ ነገር ፈጥረው ኢትዮጵያን የሚጠቅም ነገር ስያወሩ አልሰማሁም። የ66ቱ ዓ/ም የብሔር ብሔረሰቦች ጥያቄ ለማዳፈን የተደረገውን ዓፈና አሁንም እንዲመልሱት እንዲደግሙት ተደራጅተው ኢትዮጵያን ለመበታተን ውጣ ውረድ ማለታቸው ነው። አቶ ለገሰ ኤርትራን ለማስገንጠል ተብሎ ነው ዓንቀፅ 39 የተቀመጠው ብለዋል። ለምንድነው ኤርትራን ለማስገንጠል የተፈለገው? ኢህአዴግ በምን መልኩ ኤርትራ ስለተገነጠለች የዓሰብ ወደብ ባለመኖሩ ተጠቃሚ የሚሆነው? ብሎ ተንትነው ማስረዳት እንኳን አልቻሉም።

የፌደራሊዝም አወቃቀራቸው ለኢህአዴግም አልተመቸም። ይላሉ። ኢንጂነር ዘለቀ። ኢህአዴግ ያልተመቸውን ነገር ለምን ይመቻል ይላል? ኢህአዴግ እንኳን ይህንን የአሰራርና መስተዳድር ነገር ያለፈውን ስርዓት አልተመቸንም ብሎ አልነበረም እንዴት ታግሎ መስዋዕት ከፍሎ ከስር መሰረቱ የጣለው። ታዲያ አሁን ምን ተገኘ? ያልተመቸውን ተመቸኝ የሚልበት ምክንያት ምን ተገኘ? ምነው ኢንጂነር ሌላ በሰል ያለ የበለጠ ሓሳብ ብያፈልቁ አይችሉም።

ሁሉም ተቃዋሚ ድርጅቶች ፌደራሊዝም በኢትዮጵያ ተፈላጊ ነው ብሎ ተቀብለናል ብለዋል። መድረክ ኢ.ዴ.ፓ ቅንጅትና መኢብን የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብት እንቃወማለን ብለዋል። ዓንቀፅ 39 እንደማይቀበሉ አስቀምጠዋል። በሌላው መልኩ ኢህአዴግ ያዋቀረውን ፌደራሊዝም የተማከለ ነው በማለት ይወቅሳሉ። የብሔር ብሔረሰብ መብት እየገደቡ እንደት ነው ተቃዋሚዎች ያልተማከለ ፌደራሊዝም ላይ የሚያምኑት? እንዴትስ ያልተማከለውን ፌደራሊዝም ይቀበላሉ? በፕሮግራማቸው ያለው ዓንቀፅ 39 አንቀበልም የሚሉትን ምን ማለት እንደሆነና ፌደራሊዝምና ያልተማከለ አስተዳደር ምን እንደሆነ በትንተናቸው በምንም ዓይነት አጥጋቢ ሓሳብ የላቸውም ብቻ ሳይሆን በጣም የተዛባና የተሳሳተ ነው። ፕሮፌሰር በየነ የመንግስት ረጅሙ ኢጅ በክልሎቹ፣ ከህዝብ ፍላጎት ውጭ መንግስት እንደፈለገው ሰዎችን ያወርዳል ይሾማል ብለዋል። ታዲያ ኢህአዴግ የብሔር ብሔረሰቦችን የራስ የመወሰን ዕድል የተቀበለና ያከበረ ይህንን ካደረገ የብሔር ብሔረሰብ መብትን የተቃወመው መድረክ ዋናው መብት ገደቦ እንዴት ኢህአዴግን ይወቅሳል? መድረክና ኢ.ዴ.ፓ አቶ ልደቱና ፕሮፌሰር በየነና አቶ ለገሰ ቅንጅት እንዲሁም አቶ መስፍን መኢብን እንደተነተኑት ከሆነ ለብሔር ብሔረሰቦች የዕድሜ ልክ እስረኛ መብት እየሰጡዋቸው ነው ያሉት። ዕድሜ ልክ እስረኛ የመኖር መብት የመታከም የመናገር በዛ እስርቤት ውስጥ ሆኖ

የውጪውን ነገር የመከታተል መብት አለው። የተገደበ መብት ብቻ ነው ያለው። እስረኛው በሚፈፀመው ወንጀል ምክንያት እንዲህ ሲደረግ ብሔር ብሔረሰቦች ግን የሚታሰሩት ለምንድነው? ምን ወንጀል ቢፈፀም ነው መብታቸው በመድረክ በኢ.ዴ.ፓ በቅንጅትና በመኢብን መገደብ አለበት እየተባለ ያለው?

አቶ ልደቱ ኢ.ዴ.ፓ ኢህአዴግ የጠየቅኩዋቸውን ጥያቄ አልመለስሉኝም ይህንን ደግሞ የኢህአዴግ የዓቅም ማነስ የሚያሳይ ነው ብለዋል። ነገሩ ግን ጥያቄው ስላልተመለሰ አይደለም ሁሉም በተቃዋሚ ድርጅቶች የቀረቡት ሐሳብና ጥያቄዎች ኢህአዴግ በሚገባ መልሰዋል። ችግሩ ግን አቶ ልደቱ መልሱን የማስተዋልና የመቀበል ዓቅም ስላላቸው ይመስለኛል የተሰጣቸው መልስ ሊገባቸው ያልቻለው።

በሁለተኛው ዙር የተመለከትኩት ክርክር ኢህአዴግና ተቃዋሚዎች ልዩነታቸው ምኑ ላይ እንደሆነ በሚገባ ለማየት ያስቻለ ነበረ። ብዙ ሰፊ ያለውን ነገሮች ለመዳሰስ ተሞክረዋል ብሁሉም ድርጅቶች። ዋናው ልዩነታቸው ባህሪያቸው ነው በኢህአዴግና በተቃዋሚ ድርጅቶች ያለውን ልዩነት። ኢ.ዴ.ፓ መድረክ ቅንጅት ብርሃንና መኢብን ሁሉም በአንድ ላይ ለኢትዮጵያ አንድነት የቆሙ በመምሰል የኢትዮጵያን አንድነት ለማፍረስ የተደራጁ ይመስላሉ። ለብሔር ብሔረሰቦች የሚሰጠው መብት የተገደበ ይሁን። ብሔር ብሔረሰቦች የራሳቸውን ዕድል የመወሰን መብት እንዳይሰጣቸው። አንዱን ብሔር ወይም ብሔረሰብ ሌሎቹን እንደፈለገው ቢጨቁናቸው ቢገዛቸው ሳይወዱ በግድ አሜን ብሎ መቀበል እንጂ መገንጠል የለባቸውም። በተገዢውና ገዢውን በሚፈጠረው ግጭት ወይም ጦርነት ኢትዮጵያ ተጠምዳ ትኑር። ለዘልአለሙን ኢትዮጵያ ትጥፋ እያሉን ነው ያሉት። የሁሉም መብት በእኩልነት ሲከበር መፈቃቀር እንደሚኖር። መፈቃቀር ሲኖር አብሮ የመኖር ፍላጎት እንደሚኖር ተቃዋሚዎች በውል ማወቅ ነው ያቃታቸው። አሁን ተቃዋሚዎች እያሉት ያሉት አካሄድ እኮ ከኢህአዴግ በፊት የነበሩ መንግስታት ሰርተውበታል። ኢትዮጵያን ሲበታትን እንጂ አንድ ሲያደርግ ግን አልታየም።

ተቃዋሚ ድርጅቶችና ኢህአዴግ በጣም ሰፊ ልዩነት ነው ያላቸው በአተናተን ላይ። ተቃዋሚዎች እርስ በእርሱ የሚጋጭ ሐሳቦች ነው የሚያወሩት። ያልተማከለ ፌደራሊዝም እንቀበላለን ሲሉ በሌላ መልኩ ደግሞ የራስን ዕድል በራስ የመወሰን መብት አያስፈልግም ይላሉ። ብሔር ብሔረሰቦች የፈለጉትን ለማድረግ ያልተማከለ ፌደራሊዝም ሳይሆን ተቃዋሚዎች እየተቀበሉት ያሉት የተማከለ መሆኑን ነው ትንተናቸው የሚያበራው። ትንተናቸው የሚለው በሌላ ትንተና ደግሞ ያፈርሱታል።

ሌላው ኢህአዴግ የስራ ድርጅት ነው። ኢትዮጵያን ለማሳደግ በሚያደርገው ሁሉ ተቃዋሚዎችም ጭምር እንዲያውቁት የበኩሉ እየተዋጣና ከእነሱም ጋር እየተወያየ ለምሰራት ይሞክራል። ተቃዋሚዎች ግን እንኳን ሊሰሩ ኢህአዴግ እንዳይሰሩ ሰራም መሰናከላቸው ሁሉ እንደዘረጉ ነው። ለሐይድሮ ኤሌክትሪክ

ግድቦች ግንባታ ከዓለም ባንክ ኢህአዴግ ብድር ሲጠይ በተቃዋሚዎች የተሰራውን ስራ ከበቂም በላይ ማስረጃ ነው።

በኢትዮጵያ ያለው ሕገ መንግስት ከሌላው ዓለም ልዩ ነው። ግትሩ ነው ወዘተ ተብለዋል በአቶ ልደቱና ሌሎቹ ተቃዋሚ ድርጅቶች። ሃገራችን ዕርዳታ እንዳይሰጣት ብድር እንዳይሰጣት ሲሉ የተሰሙ የማንኛው መንግስት ተቃዋሚ ፓርቲዎች በዓለማችን አልታዩም። በፓርላማ ውስጥ ከመንግስት ጋራ የተቀመጡ ተቃዋሚ ሓይሎች። ለኢትዮጵያ ህዳሴ ምንም ያበረከቱት ነገር የለም ብቻ ሳይሆን ህዳሴው በስኬታማነት እንዳይቀጥልና እንዳይፋጠን ተደራጅተው እየሰሩ ያሉት ተቃዋሚ ድርጅቶች ናቸው። እነዚህ ድርጅቶች የኢህአዴግ ተቃዋሚ ድርጅቶች ሳይሆን መባል ያለባቸው የኢትዮጵያ ተቃዋሚ ድርጅቶች ተብሎ ቢጠሩ ትክክል ይሆናል ብዬ አምናለሁኝ።

ሌላው በዚህ ፅሁፍ ለማካተት ያሰብኩት ሓሳብ እንደሚቀጥለው ይሆናል።

አረጋዊ በርሀ የበረሃ ስሙ በሪሁ ከህወሓት እንደወጣ ጀምሮ እስከ አሁን የህወሓትን ስም ለማጥፋት ያልሸረበው ጉድ የለም። ልክ እንደ አበደ ውሻ ማረፍያ አጥቶ ብዙ ነገሮች ለመዳሰስ ለማፍረስ ሞክረውል። ለመሆኑ አረጋዊ በርሀ ለምንድነው እንዲህ የሚሆነው? ራሱን ስለሚያውቀው ለመመለስ ግዜ አላጠፋም። ዶክተር ለመሰየም ያቀረበውን የሐሰት ምርምር በህወሓት ላይ ጉዳት ያደርስ ዘንድ አስቦ ይሆናል በሪሁ። እንደፈለገው ነገሮችን መለወጥ ግን አይችልም። እኔ አሁን ጠ/ሚንስተር መለስ በዛን ግዜ እንዲህ አለ ለማለት አይደለም የፈለግኩት። ከእነሱ ጋራ አልነበርኩም። አንድ የማውቀው ሓቅ ግን አለ። በድርቁ ግዜ ትግል ውስጥ ነበርኩኝ። በትግል ግዜ የነበርኩበት ምድብ በተለይ በድርቁ ግዜ ያንን ሓቅ እንዳውቅ አድርጎኛል። አረጋዊ በርሀ (በሪሁ)ና ገ/መድሂን አርአያ (አቦይ ገ/መድሂን) በተለይ አቦይ ገ/መድሂን በጣም ነው የምንተዋወቀው። አቦይ ገ/መድሂን በ1976 ዓ/ም እስከ 1978 ዓ.ዲ መሐመዳይ በተባለው ቦታ ነበር የሚኖሩት። አቦይ ገ/መድሂን ከመቼ ጀምሮ እዛ እንደነበሩ አላውቅም። እኔ ግን ከዛን ዓመት ጀምሮ ነበር በዛን አክባቢ የማውቃቸው አቦይ ገ/መድሂንን። እኔም ምድቤን እዛው ነበር። እንግዲህ እስከ 80 ዓ/ም በአንድ ምድብ ነበር የቆየሁት። ያ ተገዛ የተባለውን የጦር መሳርያ ተገዝቶ መምጣት የነበረበት እኔ ወደ ነበርኩበት ምድብ ነው መምጣት የነበረበት። ምድቡ ትጥቅ ክፍል (09) ተብሎ ይጠራል። እኔ ያ ተገዛ የተባለውን ማወቅ ነበረብኝ። በፐርሰነልነት እዛው ምድብ ስሰራ ስለነበረ። እስከ 78 በሪጅን 1 እስከ 80 ደግሞ በህወሓት ዋናው የትጥቅ ክፍል ነበር በፐርሰነልነት የሰራሁት። ተገዝቶ ታድያ የት ሔደ? ይህንን መመለስ መቻል ያለባቸው ይመስለኛል። አቦይ ገ/መድሂን በዓዲ መሐመዳይ በነበሩበት ግዜ አረጋዊ በርሀ በህወሓት አመራር በነበረበት ግዜ የጦር መሳርያ ከተገዛ የመሳርያው ዓይነትና ብዛት ከየትኛው የጦር መሳርያ ነጋዴ ወንም ሃገር እንደተገዛ እንዴት ሳይገልፁት ቀሩ? የሚያውቁት ትክክለኛ ነገር ቢኖር።

ህወሓት ትጥቃችን ከጠላቶቻችን የሚለውን በጣም የሚያኮራ መፈክርና እምነት ነበረው። ትግሉ ተጀምሮ እስክያልቅ ድረስ ሻዕብያ ከሰጠን የመጀመርያው ጠመንጃዎች ሌላው በሙሉ ከደርግ በመስዋዕት የተገኘ ነበረ። መቸም በብዙ ጦርነቶች የደርግ የጦር ፕላይኖች ነበር በጣም አስቸጋሪ የነበሩት። ያንን ያህል ሚልየን ዶላር ለመሳርያ መግዥያ ቢውል ኖሮ መጀመርያ መግዛት የነበረብን የጦር ፕላይን ወይም የጦር ፕላይን የሚመታ ሚሳይል ነበር መጀመርያ መግዛት የነበረበት። ሌላም ታንኮችና ቢኤሞችም ጭምር መግዛት ነበረበት። ለመጀምረያ ጊዜ ህወሓት የቢኤም ባለቤት የሆነው 604ኛ ኮር በሽረ ከተደመሰሰ በኋላ ነው። ከዛም 605ኛ ኮር ሲደመሰስና 603ኛ በደብረታቦር ሲደመሰስ ነው ቢኤሞች የተገኙት። ደርግን በመደምሰስና መስዋዕት በመክፈል የተገኘ ትጥቅ እንጂ እነ አረጋዊ በርሀና ገ/መድሃኒን አርአያ እንዳሉት አይደለም ሓቁ።

በህወሓት ታሪክ ውስጥ ለመጀመርያ ጊዜ የጦር ፕላይን የተመታቸው በ1977 ዓ/ም 8ኛው የደርግ ዘምቻ ባካሌደበት ማይሓንሰ በተባለው ቦታ ነው። ከ5 ዓመታት በኋላ በጉና ተራራ ነበር በተደጋጋሚ ፕላይኖች መምታት የተቻለው። እሱንም ቢሆን በ14.5mm አየር መቃወምያ ነበር።

ከድርቁ ከ2 ዓመታት በኋላ ማለት በ1979 ዓ/ም ክሳድ ጊመልና ካዛ በተባለውን ዋናው የህወሓት ቤዝ የህወሓት አመራር የነበሩበትና ዋናው የህወሓት የአመራር ማእከል የነበረው አካባቢ በጦር ፕላይኖች አንድ ቀን ሙሉ ተብድበዋል። ያ ሰፈር ያለምንም ችግር ድብደባው ተከናውነዋል። በዛን 14.5mmና ዙ 23 ብቻ የአየር መቃወምያ ነበር። ግን ምንም ሊፈይድ አልቻለም። ታዲያ ህወሓት ለአመራር ማእከሉ መጠበቅ ብሎ ለምን መሳርያዎቹን አላመጣም? በዛን ጊዜ አረጋዊ በርሀ በክሳድ ጊመል ነበር ምድቡን በተደበደበው ሰፈር። እኛም ክሳድ ጊመል ነበርን ግን አከባቢያችን አልተደበደበም። ግደይ ዘርአዕየንም ካዛ በላይ ኤምዋን በማለት የተሰየመው በተደበደበው አካባቢ ነበረ። በግናት መፅሓፍ ፀሐፊው ስዩም መስፍንና አባይ ፀሃየን አንድ ላይ እያሉ የጦር ፕላይኖች ደበደቡ ያለውን ያንን ደብዳብ ነው። በዛን ጊዜም እኔ በትጥቅ ክፍል (09) ነበር ምድቤን።

ህወሓት መግዛት ከነበረበት የጦር መሳርያዎች አንዱ አየር መቃወምያ ነበረ። እንዲህ በትግሉና በትጥቅ ክፍል የነበርን ታጋዮች ያላወቅነው ትጥቅ ከተገዛ በህወሓት ውስጥ አልነበረም። ታዲያ የት ገባ? ወይም ህወሓት የገዛው መሳርያ ኒዩክለር መሆን አለበት። እርግጠኛ ነኝ እነ አረጋዊ በርሀ ስለትናኑሽ የጦር መሳርያ አይደለም እያወሩት ያሉት።

ቢ.ቢ.ሲና አረጋዊ በርሀ ምርጫውን ለማበላሸት ይጠቅማል ብለው ቆንጆ ነገር አገኘን ብሎ መመኮራቸው ከጠቀማቸው ይግፉበት። አረጋዊ በርሀ ከ77 ዓ/ም ወዲህ ሓቅን የማየት ዓቅሙን እየደከመ መምጣቱ ከሰራው ከወሬው ለመገንዘብ ብዙም አስቸጋሪ ሆኖ አላገኘሁትም። የራሱን ስንፍና ትግልን ጥሎ መውጣቱ ማየት ሲገባው የራሱን ትቶ ስለሌሎች ያወራል።

ቢ.ቢ.ሲ ሓቅ የሌለውን ነገር እንዴት ሓቅ ነው ብሎ ያወራል? ጠ/ሚንስተሩ ያንን ጥፋት ሰርተው አሁንም ለጠ/ሚንስተርነት እየተወዳደሩ ነው በማለት ጉዳዩን ከምርጫው ለማያያዝ ሞክረዋል። ምክንያት አላቸው ኢህአዴግ ቢመረጥ መለስ በጠ/ሚንስተርነት ይመረጣል። ጠ/ሚንስተር መለስ ደግሞ በብዙ መልኩ በብዙ የዓለም ጉዳዮች ውጤታማ ስራ እየሰሩ ስለሆነ ያንን ደግሞ ለእነ ቢ.ቢ.ሲና ከጀርባ ላሉት ድብቆች አመቺ ሆነው ስላልተገኙ በሚቀጥለው ምርጫ ኢህአዴግና ጠ/ሚንስተሩ መለስ እንዳይመረጡ ለማድረግ ይረዳ ዘንድ ተብሎ የተጀመረ ዘመቻ ነው። እንጂ የእነ አረጋዊ በርሀ ትክክል ነገር ስለሆነ ነው ብሎ በማመን አይደለም ቢ.ቢ.ሲ ይህንን ለመደገፍ ታጥቆ የተነሳው።

ይሁን እንጂ ኢህአዴግ በምንም መልኩ በምንም ምክንያት ህዝብ ለአደጋ አጋልጦ የሰጠበት ግዜና ቦታ የለም። ህወሓት/ኢህአዴግ ከህዝብ ውጭ መኖር ስለማይችሉ በህዝብ ላይ ለሚመጣው ጉዳት መስዋዕትም ከፍሎ ለመፍታት እንጂ ህዝብ ለአደጋ ያጋለጡት በታሪክ የሚነሳ አንዳች ነገር አትገኝም።

እንግዲህ ለዛሬ እዚህ ይብቃን።

ሃይለ/ተጋዳላይ
አውስትራልያ 09/03/2010
gedliweyn@yahoo.com